

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm001670

Dane szczegółowe

Właściciel: **pika**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **HUW**
Wytwórca: **HUW**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●---**
Profil: **|| - dwuwarstwowy, płasko-płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 9-pątek]
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-24 13:05**

Opis guzika btrm001670

Polski guzik liberyjny - niewiadomej produkcji (herb na tarczy herbowej)

© buttonarium.eu

Awers przedstawia polski herb szlachecki Jelita, nad herbem widnieje dziewięciopalkowa korona rangowa z klejnotem w postaci połowy kozła, na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

[Wikipedia.pl - Jelita \(herb szlachecki\)](#)

[Wikipedia.pl - Lista polskich rodów hrabiowskich](#)

Rewers sygnowany: (herb szlachecki z liczbą 27 na tarczy herbowej przytrzymywany przez tzw. trzymaczy w postaci dwóch lwów) H ● U ● W. - WIEN.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie

Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępność, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieś tam aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - [Guziki liberyjne, zbiór informacji](#)

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka

Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem na tarczy herbowej

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem bez tarczy herbowej

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem i koroną rangową

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem bez korony rangowej

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z samą koroną rangową

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki w wersji małżeńskiej

[GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988](#)

[Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008](#)

[Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013](#)

www.buttonarium.eu - [Guziki liberyjne, zbiór informacji](#)

Wytwórca: HUW

Sygnatura **HUW** oznacza Heinrich Ulbrichts Witwe. Firma, jak podaje na swojej stronie internetowej, istnieje już ponad 200 lat. Produkcją dla Niemców podczas II wojny światowej firma posługiwała się następującymi kodami RZM: M1/148 (odznaki), M4/92 (klamry do pasów), M5/289 (dodatki do mundurów), M9/235 (tzw. zjazdówki i wpinki okolicznościowe), M11/18 (Medale NSDAP). Skrót RZM oznaczał **Reichs Zeug Meistere**i der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.

Źródła

[Kody RZM 1](#)

[Kody RZM 2](#)

[ULBRICHTS WITWE - History](#)

Ostatnia aktualizacja: **2014-09-16 22:08**

